Oponentský posudek

doktorské disertační práce na téma

„Komparace soutěžního práva ČR, Ruska a EU“

autora Mgr. Ing. Jana Levého

Předloženou prací student prokázal schopnost samostatné tvůrčí vědecké práce zaměřené na vymezenou oblast určeného tématu. Rozsah předložené práce přiměřeně odpovídá obvyklým požadavkům, jak jsou na disertační práce kladeny, práce má logickou stavbu, prezentuje rozsáhlou judikaturu, práce splňuje i požadavky administrativně formální, včetně množství a formy uváděných pramenů a odpovídajících citací, které vesměs správně užívá a činí z nich relevantní závěry.

Oponentský posudek se s ohledem na obvyklou praxi VŠE v Praze zaměřil zejména na následující aspekty předložené práce.

1. **Formulace výzkumného úkolu, hlavních cílů a hypotéz s ohledem na soudobý stav poznání v dané oblasti**

Předložená a hodnocená práce jasně formuluje výzkumné úkoly a uvádí i hypotézy, které mají být vědecky ověřeny. Jejich podstata spočívá v tom, zda soutěžní právo v Ruské federaci využívá v podstatě obdobných institutů jako soutěžní právo české, respektive evropské a zda ruské soutěžní právo umožňuje poskytnout hospodářské soutěži na svém území obdobnou ochranu jako soutěžní právo české, respektive evropské.

Jedná se nesporně o aktuální téma, neboť, jak práce uvádí, v českém jazyce nelze nalézt žádné aktuální zdroje o ruském soutěžním právu, přičemž Ruská federace je s ohledem na řadu aspektů významným exportním teritoriem pro české hospodářské subjekty. Otázky spojené s touto problematikou mají tedy kromě vědeckého potenciálu i mnohé ambice ryze praktického charakteru.

Určitým problémem se jeví poznámka autora v tom smyslu, že pojmy evropské a unijní právo se považují za vzájemně zaměnitelné. To proto, že do evropského kontextu patří i plody národní legislativy členských států, které mají co do vztahu k hlavním větvím soutěžního práva – hospodářské soutěže a nekalé soutěže – rozdílné postavení. Unijní právo významně zasahuje do hospodářské soutěže, zatímco otázky nekalé soutěže jsou spíše pomíjeny s tím, že členské státy jsou členy Pařížské unijní úmluvy, což pro řadu odborníků z některých členských států je dostatečnou regulací.

Pouhá identifikace podobnosti či odlišnosti obou systémů, tedy ruské právní úpravy na straně jedné a české a unijní právní úpravy na straně druhé se jeví zbytečně málo ambiciózní, když z práce je patrno, že autor má hluboké poznatky z předmětné materie. Tím mám na mysli

především to, že z identifikace podobností a rozdílů by mohla následně vyplynout i jistá poučení či doporučení.

2. Použité vědecké metody

Pouhá identifikace rozdílů mezi oběma porovnávanými systémy práva vede k popisnosti a kompilačnímu způsobu zkoumání dané problematiky, a vzhledem k hlavnímu cíli práce následně k použití srovnávacích metod vědeckého zkoumání. Uplatnění syntetické metody by mohlo přinést jasnější výslovné poučení ať pro případné budoucí legislativní počiny, nebo pro současně praktikující hospodářské subjekty v rámci své hospodářské činnosti na území Ruské federace.

3. Obsahová vyváženost a logická provázanost struktury práce

Soutěžní právo je oblastí mimořádně širokou, takže by bylo velmi snadné, ale současně i laciné, nacházet dílčí nevyváženost či logickou provázanost struktury práce. V oblasti hospodářské soutěže je práce z pohledu jejich cílů obsahově vyvážená a vzájemně přiměřeně provázaná. V oblasti nekalé soutěže již méně, ale to může být i tím, že unijní právo se zaměřuje v posledních letech spíše jen na právo spotřebitelské a naznačuje, že minimální harmonizace je ze současného pohledu dostatečná, nebo pro řešení problémů chybí dostatek vůle nebo shody.

Přesto, že v oblasti nekalé soutěže jsou legislativní počiny EU minimální, práce nezachytila směrnici Evropského parlamentu a Rady (EU) číslo 2016/943 o ochraně nezveřejněného know-how a obchodních informací (obchodního tajemství) před jejich neoprávněným získáváním, využitím a zpřístupněním, která nabyla účinnosti 5. 7. 2016 a podle ujištění české státní správy byla již řádně implementována do českého právního pořádku.

4. Přínos autora a dosažení nových poznatků

Významným přínosem autora je samotný přístup k problematice, kde české zdroje zřejmě neexistují, a přitom je tato problematika aktuální a to jak z hlediska vědeckého poznání či spíše nepoznání, tak praktických dopadů pro hospodářské subjekty, které na území Ruské federace rozvíjejí svou obchodní činnost.

Autor sice dospěl k závěru, že soutěžní právo v Ruské federaci využívá v podstatě obdobných institutů jako soutěžní právo české, respektive evropské a umožňuje poskytnout hospodářské soutěži na svém území obdobnou ochranu jako soutěžní právo české, respektive evropské, ale současně velmi správně zachytil několik zajímavých rozdílů.

Jedná se v této souvislosti zejména o samotný přístup k soutěžní problematice v Ruské federaci, se snahou o přesné vymezení řady právních pojmů v dané oblasti, když české a evropské právo na legální definice těchto pojmů neaspiruje. Je sice pravdou, jak autor uvádí, že takový přístup zužuje prostor k dotváření práva praxí, ale na druhou stranu práce

nezmiňuje, že pokud by se podařilo definovat třeba jen některé pojmy vyhovujícím způsobem, představovalo by to přínos k právní jistotě v rámci těchto vztahů.

Autor zde upozorňuje na obecný problém, tedy rozdílného chápání stejných pojmů v právní a ekonomické teorii a praxi, což se soutěžního práva týká ve zvýšené míře.

Dále autor doplňuje, že v Ruské federaci Federální antimonopolní služba, která má ústřední úlohu v rámci dozoru nad dodržováním zákona a vymáhání povinností vyplývajících ze zákona o ochraně konkurence, poskytuje sice především veřejnoprávní ochranu proti porušování soutěžního práva včetně nekalé soutěže, ale může současně poskytovat i některé druhy ochrany soukromoprávních nároků.

Další zajímavou skutečností je v rámci demonstrativního výčtu skutkových podstat nekalé soutěže získání, užití, šíření vědecko-technických, výrobních nebo obchodních informací, včetně obchodního tajemství, bez souhlasu jejich držitele. V tomto kontextu by bylo zajímavou okolností, zda se jedná skutečně o „držitele“, nebo „oprávněného držitele“ či vlastníka těchto informací, neboť nezřídka to mohou být rozdílné osoby.

5. Stupeň splnění stanovených cílů

Předložená práce splnila stanovené cíle, identifikovala podstatné podobnosti a odlišnosti obou porovnávaných systémů práva. Odůvodněně ověřila obě hypotézy, které byly na počátku práce nastoleny.

6. Případné otázky v rámci obhajoby

a) Existují na základě předložené práce praktická doporučení pro české hospodářské subjekty podnikající na území Ruské federace?
b) Jaká úskalí hrozí českým subjektům podnikajícím na území Ruské federace v souvislosti s právní ochranou jejich obchodní tajemství?

Práci doporučuji k obhajobě před příslušnou komisí.

Praha 12. 8. 2019 Karel Čada